

І. М. Гуньовський (Львів)

Загальні збори Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка у Львові

Важливу роль у становленні та розвитку нашої національної наукової думки відіграло створене у Львові в 1873 р. Наукове товариство ім. Шевченка, яке функціонувало як Академія наук. Товариство було ліквідоване 14 січня 1940 р. і продовжувало свою роботу в еміграції, зберігало нашу історію, мову та культуру.

НТШ було відновлене у Львові 21 жовтня 1989 р. і вже встигло провести значну роботу: запрацювали 6 наукових секцій і 32 комісії, відновилися видавничі діяльність, створено книгарню, проведено Круглий стіл з найактуальніших питань історії України. Проводиться велика організаційна робота по залученню нових членів.

14 грудня 1991 р. в приміщенні актового залу Львівського політехнічного Інституту відбулися Загальні звітно-виборні збори НТШ, які відкрив його голова, член-кор. АН України Олег Романів. З привітанням до присутніх звернувся Академік Омельян Прицак, який також виголосив доповідь: «Стан і перспективи розвитку гуманітарних наук на Україні на сучасному етапі». Вчений, зокрема, проаналізував проблеми створення національної бібліографії. О. Прицак підкреслив необхідність видання щорічника здобутків українських гуманітарних наук, створення інформаційних українських центрів у світі та центрів вивчення нашої культури в зарубіжних країнах. Академік також звернув увагу на потребу розвитку в Україні візантиністики.

У звітній доповіді про діяльність товариства за 1991 р. Олег Романів відзначив, що Львівське відділення НТШ налічує 776 членів, провело значну видавничу та організаційну роботу. Видано 2 томи «Записок НТШ», монографію А. Жуковського та О. Субтельного «Нарис історії України», «Нарис історії наукового товариства ім. Шевченка (1873—1949)» В. Кубійовича, вийшло 2 номери «Вісника НТШ». Силами товариства відзначено ювілей Михайла Грушевського, проведено міжнародну конференцію, присвячену митрополитові А. Шептицькому. Видано збірник праць про видатного українського географа та громадського діяча Ст. Рудницького. Професор О. Романів охарактеризував роботу секцій та комісій, накреслив перспективи їх дальшої діяльності. Він повідомив, що підготовлено до друку «Хроніку НТШ», відзначив поживлення міжнародних зв'язків товариства. Підкреслив необхідність створення у перспективі наукових центрів НТШ у Східній Україні.

В обговоренні звітної доповіді взяли участь 16 членів товариства — голови секцій та комісій, провідні вчені Львова. Голова комісії фольклору та етнографії д-р філолог. наук Р. Кирчів відзначив розширення тематики фольклорно-етнографічних досліджень, зокрема розповів про експедицію на Зелений Клин. Вчений підкреслив необхідність написання підручників з етнографії та фольклористики для шкіл і вузів.

Голова історичної секції д-р іст. наук Я. Дашкевич акцентував увагу на необхідності позбутися перекохань і фальсифікацій у дослідженнях з історії України.

Професор Львівського університету Ю. Туниця спинився на проблемах екології в Україні. Він відзначив, що львівські екологи вже розробляють спільні із зарубіжними вченими проекти екологічних та енергетичних проблем, проводять міжнародні природоохоронні заходи. При кафедрі екології університету створено Науково-дослідний інститут екологічних проблем.

Голова філологічної секції д-р наук М. Ільницький підкреслив актуальність видання праць репресованих учених. Член-кор. АН України, д-р іст. наук Я. Ісаєвич наголосив на необхідності співпраці НТШ з Академією наук.

Досягнення і проблеми в своїх галузях наук охарактеризували член-кор. АН України, д-р фіз.-мат. наук Я. Бурак, д-р економ. наук С. Злупко, д-р мед. наук Б. Білинський, д-р іст. наук Л. Крушельницька, археолог М. Бандрівський, д-р хімічних наук І. Головацький, д-р архітектури А. Рудницький, член-кор. АН України Г. Максимович.

На зборах відбулися вибори Президії та керівництва секцій і комісій НТШ, дійсних членів товариства. Конференція пройшла в конструктивному плані.

В. Р. Михайлик (Київ), Н. О. Терентьєва (Київ)

Зустрічі в Інституті історії України АН України з зарубіжними вченими

28 листопада 1991 р. Інститут історії України АН України відвідали китайські вчені-русисти, викладачі історичного факультету Пекінського університету професори Бао Лянцзюнь та Цжао Чаохун.

У зустрічі з ними взяли участь заступник директора Інституту д-р іст. наук В. А. Смолій та заст. головного редактора «Українського історичного журналу» канд. іст. наук В. М. Ричка.

Гості цікавилися організацією науково-дослідницької роботи в Інституті історії України АН України, розповідали про працю суспільствознавців своєї країни. Зокрема, вони наголосили на тому, що донедавна в Китаї вивчення історії народів нашої країни обмежувалося студіями над історичним минулим лише однієї Росії. Нині китайські вчені виявляють велику зацікавленість у встановленні наукових контактів з дослідниками суверенної України. Вони повідомили про створення при Інституті іноземних мов у Пекіні кафедри української мови та культури, а також центру українознавства в одній з провінцій КНР. У цьому зв'язку було висловлене побажання активізувати наукові зв'язки між українськими та китайськими вченими.

Д-р іст. наук В. А. Смолій розповів про реорганізацію науково-дослідницької роботи у галузі історичної науки на Україні, про ті докорінні зміни, що сталися останнім часом в структурі Інституту історії України та основні напрями його діяльності. Він ознайомив гостей з деякими результатами наукових досліджень у галузі середньовічної історії України та з підготовленими співробітниками інституту пам'ятками історіографічної спадщини, виданими у республіці.

Китайські вчені оглянули інститутське зібрання книг й відвідали редакцію «Українського історичного журналу». Заст. головного редактора часопису канд. іст. наук В. М. Ричка розповів про роботу редакційного колективу, його творчі плани. Він зауважив, що на сторінках «Українського історичного журналу» останнім часом стали з'явля-